

Nhã»ng cãÇu chuyã»†n nã°n kã»f cho bã© vá»• Tá°çt cá»• truyã»n

ã°ng gã°p cá»§a Thanh Lã°
22/02/2017

Những câu chuyện nên kể
cho bé và Tçt cũ truyãn

* Thanh Lê

Những câu chuyện cũ tích về dã tçp thu, về giúp
tr» hiãu thêm giá trị ngày Tçt truyãn thñng cça ng°Yi Viçt Nam.

1. Sñ tích cây nêu

Chc chñ nhiãu em bé ß thành phñ s½ rñt ngçc nhiên
khi nhìn thçy cây nêu cao vút xuñt hiçn trong những ngày Tçt cũ truyãn.

ã tẽ lâu ãm rõi, khi ãt n°Úc còn n±m
trong tay Qçy cai quñn, Ng°Yi chÉ làm công thuê mà thôi. Qçy quñn Ng°Yi rñt
nghiêm ng-t và Úc ác. Chúng áp ãng biçn cho chúng phñi ' n ngñ cho gñc' çn mxi
mùa vã, ng°Yi làm ra ãc bao nhiêu çn phñi çn cúng nÚp cho Qu÷. Khp nji
toàn Ng°Yi chçt ói vì không còn ãng thñc.

Thçy cñnh khõ au cça Ng°Yi,

Ph-t ã giúp Ng°Yi ßng cách chÉ bñe çn mùa sau, Ng°Yi gjeoã khoai langã vun trÓng, chũ có trÓng lúa nĩa. Mùa
thu hoçh n m çy, bao nhiêu cç khoai lang to tròn, t°ji ngon Õ hçt vã nhà Ng°Yi.

iãu này khiçn chúng vô cùng tẽc gi-n.

Sang çn mùa sau Qçy ra yêu cçs mÙi là

' n gñc cho ngñ'. Ph-t bñe Ng°Yi ãn này chuyãn sang trÓng lúa. Ng°Yi ãc n
çjm no, áo çm vô cùng sung s°Úg, còn Qçy thì tẽc iẽn lên quyçt ãnh ãn tÙi s½
' n cñ gñc l«n ngñ'.

Cây nêu có ý ngh)a xua uõi ma qu÷ và

những iãu không may mñ

Ph-t trao cho Ng°Yi hçt giñng ngô ã trÓng

khp nji. Nhà nào cça Ng°Yi cing çy nhñng ãng ngô chñt cao. Chính vì iãu này

nên Qu÷ quyçt tẾch thu tñt cñ ruÚng ãt không cho Ng°Yi làm thuê nĩa.

Ph-t ãi bñe Ng°Yi nói chuyçn vÙi Qçy ã

mua ãi mÙt miçng ãt chÉ ßng bóng mÙt chiçc áo cà sa. Ng°Yi s½ treo chiçc áo
cà sa lên ngñ cây tre, bóng áo che çn ãu thì ãt cça Ng°Yi ß ó. Qçy ngh) chñg

áng là bao nên nh-n ãi.

Hai bên làm gjaio ãc rñng: Trong bóng tre

là ãt cça Ng°Yi, ngoài bóng tre là ãt cça Qu÷. Nh°ng Qçy không biçt rñng, Ph-t

ã hóa phép khiçn cho cây tre cao mãi, cao mãi lên çn t-n trÝi, bóng cça áo cà

sa ang che kín m-t ãt, bóng áo i çn ãu thì chúng phñi biçn khi nji çy và

cuñi cùng không còn ãt ß nên phñi ra biãn ãng.

Tiçc vì mñt i hçt ãt ai, Qçy

sai quân çn ánh nhau vÙi Ng°Yi chiçm ãi ãt. Chúng ãyã hoa quñ, tréng luÚc, chuñi, oñn ã tñn công

Ph-t. Chúng ném ra bao nhiêu thì Ph-t sai Ng°Yi nh-t ãi làm ãng thñc, còn

Ng°Yi thì ném vã phía Qçy lá ãc, vôi bÙt, tñi và máu chó khiçn chúng kiçp sã bi

chçy.

Tuy nhiên, vào ngày Tçt Nguyên án là

ngày Qçy quay trß ãi ã th m ãt liên nên Ng°Yi có phñi treo cây nêu góm có

khánh ãt, bó lá ãc ho-c cãnh a ã Qçy sã. Ngoài ra, ng°Yi ta còn v½ hình h°Úng

mii nhñ vã phía ãng và rçc vôi bÙt vào nhñng ngày Tçt ã uõi Qu÷.

2. Sñ tích bánh ch°ng - bánh dày

Bánh ch°ng bánh dày là món n không

thã thiçu ngày Tçt

Vào Ýi vua Hùng thế 6, vua cha có ý muốn
truyán ngôi cho con. Ngày 10 tháng 10, vua hỏi các hoàng tử và bèn: 'Ai tìm được
thức ăn ngon. Ăn bày cỗ sao cho ý nghĩa' thì vua sẽ truyán ngôi cho'.
Các hoàng tử tìm khắp nơi cầu ngon vật lạ
dâng vua cha. Duy chỉ có hoàng tử Lang Liêu hiểu lẽ, đem gạo nếp
không có gạo nếp
Mùa hè, hoàng tử đem gạo nếp có vỏ tiên
mách rằng: 'Trong Trời Đất chỉ có gạo nếp quý bằng gạo, vì gạo là nuôi sống con người.
Con hãy lấy gạo nếp làm bánh hình tròn và hình vuông có ý nghĩa' Trứng và gạo.
Hãy lấy lá xanh bọc ngoài, đặt nhân trong ruột bánh, để tượng hình Cha Mẹ sinh
thành ra con cái'.
Sau khi lễ xong, hoàng tử
vui mừng thốt lên theo, bánh vuông chàng gọi là bánh Chưng, bánh tròn gọi là bánh Dày.
Ngày hôm đó, khắp nơi đều là sự hào hứng
về bày trên mâm. Nhìn cỗ bánh trên sự cầu Lang Liêu, vua cha ngạc nhiên lắm, liền
thử bánh ngon và hỏi chuyện để xúc động vì ý nghĩa' cầu cỗ bánh nên quy định lễ
truyán ngôi cho Lang Liêu, hoàng tử thế 18.
Từ đó, vào ngày Tết, nhà nào cũng làm
bánh chưng, bánh dày để cúng tổ tiên, mừng Tết.
3. Sự tích hoa đào ngày Tết

Hoa đào báo hiệu mùa xuân về
Ngày xưa, ở núi Sóc Sơn có một cây
đào cổ thụ là nơi ẩn cư của 2 vị thần vô cùng linh thiêng, nổi tiếng. Hai vị thần
giúp dân chúng làm ruộng và đánh đuổi ma quỷ nên khắp nơi đều gọi là thần. Hai vị thần
hỏi nhau và sẽ luôn cấy cây đào.
Ngày cuối năm, hai vị thần phải về trời. Để
lên thiên đình báo cáo Ngọc Hoàng, vì lo sợ ma quỷ sẽ quấy nhiễu con người
nên các thần (ngh) ra cách sai con người bắt các loài ma quỷ trong nhà họ để
hàng và hình hai thần. Để xưa đuổi ma quỷ.
Về sau, người ta cũng quen
ý nghĩa' đuổi tà mà theo gươm phong tục cũ, vào dịp Tết xuân về, nhà
nào cũng có cây đào trong nhà để hàng ma quỷ, để niềm vui đón mừng năm mới.
Chữ minh họa: Ảnh Internet